1939 ий
6
ИЮНЬ
№ 47 (546)
Акше 5 ыр.

9-ше ИИ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Ӱрвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

1939 ИИЫШТЕ УРОЖАЙЫМ ПОГЕН НАЛАШЛАН ДА ЯЛ ОЗАНЛЫК ПРОДУКТ-ШАМЫЧ ЗАГОТОВКЫЛАН ЯМДЫЛАЛТМЕ НЕРГЕН

ВКП(б) Центральный Комитет ден ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Советын пунчалыштт

Ӱдымашым ончымо шотышто кӱкшӧ качестван пашам жапыштыже эртарашлан, урожайым поген налашлан да ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтмашым завершитлашлан колхозный масса-шамычым, МТС, совхоз ден заготовительный орган-шамычын пашаеҥгыштым кумдан мобилизоватлымашым партийный, советский, земельный ден заготовительный орган-шамычын пеш важный задачыштлан ВКП(б) ЦК ден СССР СНК шотлат.

Кодшо ийысе киндым погымо да ямдылыме годым, поснак Челябинский, Омский, Новосибирский, Северо-Казахстанский областьлаште да Алтайский крайыште лийше йоҥгылыш-шамычым допуститлаш лийдыме нерген ВКП(б) ЦК ден СССР СНК партийный, советский, земельный ден заготовительный орган-шамычым предупреждатлат. Йоҥгылыш-шамыч тыште лийыныт:

а) комбайн, простой уборочный ден зерноочистительный машина-шамычым ремонтироватлымашым жапыштыже пытарыдымаште да нуным начар качество дене ремонтироватлымаште;

б) простой уборочный машина-шамычым нунын значенийыштым ситышын огыл аклымылан кӧра ситыдымашын кучылтмаште;

в) механизаторский кадр-шамыч ямдылымаш пашам запуститлымаште, тидыже южный районла гыч востокын кӱшнӧ ончыктымо районлашкыже комбайнер, механик ден шофер-шамычым массовый перебросситлымашым требоватлен;

г) киндым погымаште да заготовкылан ямдылалтме да руководитлыме пашаште верласе партийный ден советский орган руководитель-шамычын почеш кодмашыштыт.

Чыла нине ситыдымаш-шамыч кӱшнӧ ончыктымо областьлаште урожайым кугун йомдарымашке да уборка ден кинде кырымашым ятырак шуйымашке намиеныт, кудо (киндым кырымаш) ятыр районлаштыже кызыт мартеат эше пытаралтын огыл.

1938 ийысе урожайын ял озанлык продукт-шамыч ямдылымашым организоватлымаште лийше пеш кугу ситыдымаш - шамычым ВКП(б) ЦК ден СССР СНК палемдат, нунын кокла гыч главныйже натуроплатым начислятлашлан урожайностьын разрядлашкыже колхоз-шамычым относитлыме пашам йоҥгылыш организоватлымаште лийын, тиде колхозлаште урожайностьым иземдымашын шуко фактлашкыже да натуроплатын размержым искусственно иземдымашке намиен.

Верласе партийный, комсомольский ден советский орган-шамычын попустительствышт да нунын руководительыштын урожайностьын разрядлашкыже колхоз-шамычым относитлыме шотышто районный комиссий-шамычын антигосударственный практикышт дек оппортунистический отношенийышт дене создаватлалтше тыгай положений ВКП(б) ЦК ден ССР Союз СНК-н вмешательствышт результатыште гына тӧрлалтыме ыле.

Ял озанлык продукт-шамычым шупшыкташ автомашина-шамыч тӱрысак ситышын лийыныт гынат, заготовительный кампаний жапыште автотранспортым, начар кучылтмылан да моло груз-шамычым шупшыктымашке автомашина-шамычын ятыр ужашыжым отвлекатлымылан кӧра глубинный пунктла гыч ял озанлык продукт-шамычым да поснак киндым шупшыктымаш паша шуялтын тидын результатыштыже Алтайский крайыште, Омский, Новосибирский, Челябинский, Северо-Казахстанский, Кустанайский областьлаште, Башкирский, Татарский, АССР-лаште кызыт мартеат шупшыктыдымо киндын ятыр количествыже глубинкыштак кия.

Советский Союзын северный ден восточный район-шамычын, пырчым производитлымашын базыже лийын, кушкын шогышо значенийжым заготовительный орган-шамычын ситышын огыл учитыватлымашышт результатыште нине районлаште зерносклад ден зерносушилка-шамыч строительство кушкын шогышо потребность деч резко почеш кодын, нине районласе заготовительный пункт ден элеваторлаште нӧрӧ да влажный пырче чумыргалтмашке да бунтлаште пырчым аралымашын допуститлаш лийдыме практикышкыже тиде намиен.

Кодшо ийысе уборочный ден заготовительный кампанийыште лийше ситыдымаш-шамычым пытарыме цель дене да тений урожай погымашым да ял озанлык продукт-шамыч заготовкым жапыштыже да кӱкшӧ качестве дене эртарашлан лийше,—ВКП(б) Центральный Комитет ден ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Совет пунчалыт:

I.

Пырчан культурым погымаш

СССР Наркомземым, Наркомсовхозовым, Наркомпищепром ден Наркоммясмолпромым, союзный республикласе компартий ЦК-шамычым, республикласе Калык Комиссар - шамыч Советым, партий, комсомол областной ден районный комитет-шамычым да совет - шамычын исполнительный комитетыштым, МТС, совхоз-шамычын директорыштым да колхоз председатель - шамычым обязатлаш:

1) Автомашина, комбайн ден моло уборочный машина-шамычым ремонтироватлен пытарымашым, ремонтын кӱкшӧ качествышыже шуын, правительствын установитлыме срокыштыжо обеспечитлаш.

2) Уборка тӱҥалме марте кажне МТС-ыште да совхозышто комбайновый уборкын утвердитлыме планжылан келшышын кажне комбайнерлан участок-шамычым натурышто пеҥгыдемдаш.

3) Комбайн ден трактор-шамычын пашалан ямде улмыштым проверитлаш да уборка тӱҥалме деч ончыч 5 кече деч вараш кодде, комбайнерын распоряженийышкыже кӱлеш запасной часть ден инструмент-шамычын комплектым (звенья, цепь, сегмент, планка-шамыч да тулеч молат) ойырен, чыла комбайным паша верышке намиен шуктымашым обеспечитлаш.

4) Уборка жаплан загоным солымо, угыллаш кодшым солымо шотышто, горючийым шупшыктымо, пырчым эрыктыме да коштымо, олымым да арвам погымо шотышто комбайным обслуживатлашлан кажне комбайнлан колхозник-шамычым пеҥгыдемдаш да нуным колхоз - шамычын зерноочистительный машина-шамыч дене да живой тягловый вийын да автотранспортын ситыше количествышт дене обеспечитлаш.

5) Киндым погымо периодышто комбайн ден трактор-шамычлан жапыштыже да тщательный технический уходым обеспечитлаш, кажне МТС-ыште да кажне совхозышто 15—20 комбайнлан ик автопередвижной мастерской гыч организоватлаш да нине мастерской-шамычым квалифицированный технический кадр дене, а тугак кӱлеш инструмент ден запасной часть-шамыч дене укомплектоватлаш.

6) Экономсоветлан тыгай предложений-шамычым ончен налаш да СССР Совнарком ден ВКП(б) ЦК-лан утверждатлашышт 3 кече срокышто вноситлаш поручитлаш:

а) комбайн-шамычлан запасной часть-шамычым да моло уборочный машина-шамычым, зерноочистительный машина-шамычлан запасной часть-шамычым, поснак шокте-шамычым, Наркомзаг ден Наркомземлан разновес, влагомер ден пурка-шамычым отгружатлыме нерген;

б) тенийсе уборочный кампанийлан сенокосильный ден зерноочистительный машина-шамыч лукмашым виянгдыме шотышто мероприятий-шамыч нерген.

7) Улшо пырче хранилище-шамычым ремонтироватлыме да дезинфекцироватлыме да у складской постройка-шамыч строительство календарный срок-шамычым район-шамычлан установитлаш, план дене установитлыме нине паша-шамычым шуктен шогымаш кузе каймылан систематический контрольым обеспечитлаш.

8) Уборка тӱҥалме деч ончыч 9—10 кече деч вараш кодде, МТС-лаште, колхозлаште да совхозлаште урожай погымо план составитлымашым шке жапыштыже обеспечитлаш, тыште уборочный паша уборка дене совпадатлалтше моло ял озанлык паша дене правильно сочетатлымашым, комбайн ден простой уборочный машина-шамычым правильно кучылтмашым ончыкташ. Урожай погымо план-шамычым колхозник-шамычын общий погынымашлашышт да МТС ден совхоз-шамычын производственный совещанийлашышт обсудитлаш.

9) Уборка периодышто колхозный автомашина-шамычым сайын кучылтшашлан лийын, колхоз-шамычлан рекомендоватлаш: шофер-колхозник-шамычын колхозный машина-шамыч дене пашан существоватлыше нормыжо - шамычым утыж дене темымышт годым трудодень дене тӱлымашке норма деч утым ыштыме пашалан 50 процент размер дене дополнительный надбавкым ышташ.

10) Бригадылаште посна участкылаште кинде созреватлалт шумым тщательно наблюдатлымашым тыге установитлаш: пӱтынь массивын созреватлалт шумыжым вучыде, созреватлыше кинде участкылаште комбайн да простой машина-шамыч дене ойыркален тӱредаш тӱҥалмым обеспечитлаш.

Простой уборочный машина-шамыч дене кинде погымашым пырчын шуталген шумо периодыштыжо ойыркален тӱҥалаш. Тӱредме почешак чыла тӱред оптымо киндым кылталашке пидын опташ. Простой уборочный машина-шамыч дене тӱредме киндым каванлымашым тӱредме почеш 10—15 кече деч вараш кодде пытараш. Тӱредаш тӱҥалмеке 3—5 кече деч вараш кодде кылтам кыраш тӱҥалаш, МТС-шамычын молотилкыштын пашаштым суткаште 20 час деч шагал огыл обеспечитлен, эн ончычак копнала гыч кырымашым обеспечитлаш.

11. Казахский ССР-ын, Башкирский АССР-ын, Алтайский, Хабаровский, Красноярский край-шамычын, Воронежский, Сталинградский, Саратовский, Курский, Куйбышевский, Омский, Новосибирский ден Челябинский область-шамычын партийный, советский ден земельный орган-лаштым обязатлаш: уборкылан комбайнер-шамычын да нунын помощникыштын ситыдыме количествыштым эн сай тракторист-шамыч кокла гыч ямдылашлан немедленный мера шамычым приниматлаш. Ямдылашлан кӱлеш средствам ойыраш Наркомземым обязатлаш.

12) Киндым погымаште тщательный контрольым установитлаш, комбайн дене кужу отылым коден тӱредмашым допускатлаш огыл, вочшо чӱчкыдӧ киндым погымо годым, хедерын налме кумдыкшым аҥгысыремден, шуко гектар верч тыршымаш огыл. Тӱредме чумыр площадьыште, тӱредме почешак пасу ӱмбалан кодшо парча вуй-шамычым конный да ручной грабля-шамыч дене удырен налмашым, а тугак комбайн почеш олымым погымашым да каванлымашым обязательно эртараш.

13) Установитлаш; колхозын полеводческий бригадыжын бригадирже поген налме участок - шамычым тщательно приниматлымашым кече еда эртараш, а колхоз председатель—данный участкыш е пашам пытарымеке 3 кече деч вараш кодде бригадир-шамыч деч приниматлаш обязан.

14) Колхозлаште кылтам кырыме деч да комбайн дене поген налме деч лекше киндым, а тугак колхозный зернохранилищылашке киндым приниматлыме годым вискалымашым, правило семынак, пурташ. Колхозлаште пасу-шамычым да идым ден зернохранилищылаште пырчым тщательно аралымашым обеспечитлаш. Пасулаште да идымыште пырчым аралымаш верч ответственностьым кажне бригадыште бригадир ӱм-

(Умбакыже 2-шо страницыште)

1939 ИИЫШТЕ УРОЖАИЫМ ПОГЕН НАЛАШЛАН ДА ЯЛ ОЗАНЛЫК ПРОДУКТ-ШАМЫЧ ЗАГОТОВКЫЛАН ЯМДЫЛАЛТМЕ НЕРГЕН

ВКП(б) Центральный Комитет ден ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Советын пунчалышт

УМБАКЫЖЕ

бак, а пўтынь колхозышто колхоз председатель ўмбак пышташ.

15) Колхоз ден совхоз-шамычын семенной участкыла гыч поген налме урожай гыч кўкшӧ качестван сортовой урлыкаш пырче дене обеспечитлыме пашалан исключительный значенийым пуэн, райсемхозлаште да колхоз ден совхоз - шамычын семенной участкылаштышт пырчан культурым поснак тщательно погымашым организоватлаш, тўредашлан эн сай комбайн-шамычым да утларак опытный комбайнер-шамычым ойыраш. Семенной участкылаште уборкым эн ончычак да пырчын тўрыс лийын шумо периодыштыжо эртараш, тудым эн кўчык срокышто пытараш, уборка, кылтам кырыме, шупшыктымо, эрыктыме годым да семенной участкыла гыч да райсемхозласе ўдымаш гыч поген налме пырчым аралыме годым пырчын сортшым да категорийжым варымашым допускатлыман огыл.

16) Семенной участкыла гыч поген налме урожайын пырчыжым, ўдымаш деч посна, кеч могай моло кўлешлан кучылтмашым запретитлаш, государствылан пырче сдатлыме план темымашым вучыде, семенной участкыла гыч пырчым семенной фондлашке опташ колхоз ден совхоз-шамычлан разрешитлаш.

17) Рядовой пырчым сортовой дене тўрысак вашталтымашым обеспечитлашлан райсемхоз ден семенной участкыласе пырче деч посна тугак ўдымашын кодшо аппробированный площадьла гыч налме сортовой пырчым кўлеш наре количествым кучылташ. Колхозын шке кўлешыжлан, межколхозный обмен планым да госсортфонд ден заготзерно шотышто сортовой пырче ямдылыме планым темашлан ситыше размер дене сортовой пырчым посна поген налмашым да аралымашым обеспечитлаш.

18) 1939 ийлан уборка жаплан да заготовка планым темыме марте колхозник-шамычлан аванс дене пуашлан да колхоз-шамычын озанлык кӧргысӧ кўлешыштлан пырче, подсолнух ден рисым отчислятлымашым тыгай размер дене аралаш: пырче шотышто—фактически кырен лукмо пырче гыч, семенной участкыла гыч кыре налмым шотлыде, 10 процентым, ончыл, пашам сайын шукшыше колхоз-шамычлан 15 процент марте кугемдымаш дене; подсолнух ден рис шотышто—заготпунктлашке подсолнух ден рисым сдатлыме количество гыч 5 процентым.

Тар, кукуруза ден подсолнух ўдымашым ончымо шотышто эртыше ийлаште лийше пашам игнорироватлымаш практика повторитлымашым допуститлаш лийдыме нерген ВКП(б) ЦК ден СССР СНК СССР Наркомземым, Наркомсовхозовым, Наркомпищепромым, Наркоммясмолпромым, партийный ден советский организаций-шамычым предупреждатлат да тений обязыватлат:

а) тарым кумда ряд дене ўдымаш обработкым рядкылаште кид дене сомлымашым применятлыме дене 2—3 пачаш деч шагал огыл эртараш;

б) сплошной ўдымаште тарым кид дене сомлымашым 2—3 пачаш деч шагал огыл эртараш;

в) кукуруза ўдымаште 2—3 деч шагал огыл тўрыс обработкым эртараш.

II.

Пырчан культура ден подсолнух заготовка

1) Областьлаште, крайлаште да республиклаште Наркомзагын уполномоченныйже-шамычлан урожайность разрядлашке колхоз-шамычым относитлыме пашаштышт контрольный мероприятий-шамычым эртараш да колхоз-шамычын урожайностьыштым волташлан да тидын дене натуроплатын размержым искусственно волташлан виктарыме чыла тўрлӧ антигосударственный тӧчымашым пытарашлан нунын распоряженийышкышт проверятлыме пашаен-шамычым пуэн, верысе партийный ден советский организаций-шамычым кўлеш полышым пуаш обязатлаш.

2) Урожайность разрядлашке колхоз-шамычым относитлыме нерген Уполнаркомзагын извещенийжым налмек МТС-н пашам ыштымыжлан колхоз-шамычлан счетам кок арня деч вараш кодде вручитлен шукташ МТС директор-шамычым обязатлаш.

МТС-н пашам шуктымыжлан колхоз-шамычлан счетам шке жапыштыже вручитлымаш верч МТС директор-шамычым государство ончылно вуйчн личный ответственностьышт нерген предупредитлаш, ыштен шуктымо пашалан 10 кече срок деч вараш кодде счетам вручитлыме порядкым установитлаш.

3) 1939 ий урожай гыч ял озанлык продукт-шамыч заготовкым организоватлымо да шке жапыштыже эртарышашлан, партийный, советский ден заготовительный организаций-шамычлан, МТС ден совхоз директор-шамычлан, колхоз председатель-шамычлан предложитлаш:

а) обязательный поставка почеш государствылан пырчан шурно, рис да подсолнухым тыгай срокышто сдатлымашым организоватлаш (приложенийым ончо);

б) колхоз ден совхоз-шамычын государствылан сдатлыме первый партий пырчан шурно гыч первояк колхоз ден совхоз-шамычын государство деч налме урлыкаш, продовольственный да фуражный ссуд ы ш т погашатлалтмым установитлаш;

в) обязательный поставка да натуроплата дене кодшо ийласе недоимка погашатлымаш обязательный поставкылан установитлыме срокышто да порядок дене эртараш;

г) з а г о т о в и т е л ь н ы й пунктлашке колхоз ден совхоз-шамычын сай качестван шурно пырчым, подсолнухым да рисым сдаватлымашым обеспечитлаш, тидлан шурно пырчым, утларакшым комбайн гыч вигак толшым, пеш сайын эрыктымашым организоватлаш.

4) Промфинпланым хлебосдача планлан келыштарен да кодшо ий действоватлыше порядкым арален, кудын почеш совхоз-шамычын промфинплан деч утым сдаватлыме пўтынь кинде государствылан хлебозакупко условиеш сдаватлалтеш, тиде пунчал дене установитлыме совхоз-шамыч сдатлышаш идалыкаш планым распределитлаш СССР Наркомсовхозовым, Наркомземым, Наркомпищепромым да Наркоммясмолпромым обязатлаш.

Совхоз-шамычын кинде сдатлышаш планыштым тичмашын да установитлыме срокышто, да тугак государствылан шурно пырче сдатлышаш планым темымек совхозлаште утен кодын кертше чыла шурно пырче, подсолнух да рисым государствылан обязательно сдатлымашым ден урлыкаш да фуражный фонд-шамыч оптымашым обеспечитлаш партийный, комсомольский, советский организаций-шамычым, совхоз директор ден совхозласе политотдел начальник-шамычым обязатлаш.

5) Установитлаш: колхоз, колхозник да единоличник озанлык-шамычын шурно пырчым поставка почеш сдатлымышт вручитлыме обязательство почеш точно келшышын эртаралташ, а именно: шыдаж, уржа, бобовый да кукуруза кажне нине культурлан установитлыме обязательный поставка кугыт дене, а моло пырчан культура - ш а м ы ч дене—нине культура-шамычлан установитлыме обязательство кугыт дене, шемшыдан ден тар деч посна—нуным вашталташ ок лий, кеч могай культура дене ойырен сдатлаш права пуалтеш.

6) Киндым кўрылтде налмаш ден йомарыде аралымашым обеспечитлышашлан заготовка тўгалмешке складым, элеваторым сай качество дене ремонтироватлымашым, нуы ылан дезинфекцийым эртараш, заготпункт-шамычым кўлеш инвентарь дене снабжатлаш да 1.700 тўжем тонн емкостян у элеватор, склад-шамыч строительствым 1 августлан пытараш Наркомзагым обязатлаш.

7) Улшыжым ремонтироватлен да 1939 ийлан строительство план почеш у зерносушилка - шамыч строитлымашым 1 августлан пытараш СССР Наркомзагым, Наркомзем да Наркомсовхозовым обязатлаш.

8) Наркомзаг орган-шамычын ямдылыме киндым бунтлаште аралыме практикыштым преступныйлан осудитлаш да установитлаш: у заготовительный кампаний годым исключительный случайыште СССР правительствын п о с н а к разрешитлымыже деч посна бунтлаште кинде аралымашым допускатлымаште титакан-шамыч законым нарушитлыше-шамыч семын уголовный ответственностьыш привлекатлалташ тўгалалтыт.

Обязатлаш:

а) СССР Наркомзагым шурно склад, леваш да элеватор строительство план темымашым обеспечитлаш да у кинде пураш тўгалмешке, но 1939 ий 1 август деч вараш кодде, Казахский ССР, Башкирский АССР, Алтайский край, Новосибирский, Омский, Челябинский да Чкаловский областьлаште „Заготзерно" заготовительный складла гыч тошто урожайысе уто кинде вывозкым организоватлаш;

б) НКПС ден Наркомречфлотым кинде шупшыктымашым кўлеш наре вагон да баржа дене соответственно обеспечитлаш;

в) областной ден районный партийный да советский организаций-шамычым вагон ден баржашке кинде кўрылтде грузитлымашым, тугак СССР Наркомзаг ден СССР СНК пеленсе государственный резерв управленийын зернохранилище-шамыч строительствымат пашазе вий дене тичмашын обеспечитлаш.

9) Киндым приниматлашлан кажне посна случайыште СССР СНК пеленсе экономсоветын разрешитлымыже деч посна глубинный пунктлам почмашым верысе партийный ден советский орган-шамычлан чараш да посна областьлашке, крайлаште да республиклаште колхозлаш глубинный пункт-шамычым почаш да колхоз ден совхоз-шамычын токыштышт заготовительный организаций-шамычын кинде налаш тӧчымашым антигосударственный практикылан осудитлаш.

10) Глубинный киндым ушеныы, парентгым да хлопокым шке жапыштыже шупшыктышлан автотранспортым правильно кучылтшаш цель дене СССР Наркомземын Сельхозтрасшым чыла автопарк (СССР СНК ден ВКП(б) ЦК-н пунчалышт почеш МТС-лан передаватлышаш икмыняр ужаш деч посна), ремонтный мастерской да гараж-шамычге СССР Наркомзем гыч Наркомзаг системыш передаватлаш, тидлан Наркомзаг составеш автотранспорт главный управленийым организоватлаш.

11) Сортовой урлыкаш заготовка ден аралымаш пашам саемдашлан сортовой урлыкаш государственный страховой фонд управленийым (Госстрахфонд) СССР Наркомзем гыч Наркомзаг веденийышке передатлаш.

12) Заготовительный пунктлаште аралыме шурно пырче гыч кызытат кугун йоммаш ден вредительство улмым палемден, ВКП(б) ЦК ден СССР СНК:

а) йоммашым пытарыме да шурно пырчым вредитель-шамыч деч эрыктыме пашам талын шараш заготовительный пунктласе пашаен-шамычын обязанностьышкышт вменятлат.

б) у урожай пырче пураш тўгалмешке, госсортфондышто, шке складлаште сплошной перевескым ыштен, шурно пырчын, тудым перерабатлымашын продукт-шамычын, бобовый ден масляничный культура-шамыч дене шудо нӧшмын кодшыштын инвентаризацийым, нунын наличийыштым 1939 ий 1 июль состоянийлан определитлен эртараш СССР Наркомзагым, Центросоюз ден Наркомземым обязыватлат;

в) корно, под'ездной путь кўвар-шамычым, Сельхозтрансын, Совхозтрансын да колхоз-шамычын автомашиныштым жапыште ремонтироватлен пытарашлан да пырчым шупшыктымаште колхоз шамычын живой тягловый вийыштым тўрыс кучылташлан кўлеш мера-шамычым приниматлаш верласе партийный, советский, земельный ден заготовительный организаций-шамычым обязыватлат.

III.

Технический культура-шамычым поген налмаш ден заготовка

А. Хлопок

1) ВКП(б) ЦК ден СССР СНК палемдат: хлопководство областьыште кугу секымаш-шамыч дене пырля эше ятыр ситыдымаш-шамыч, утларакшым орошенийлан вўдым кучылтмо ден хлопокышто ял озанлык вредитель-шамыч ваш-

(Умбакыже 3-шо страницыште).

1939 ИИЫШТЕ УРОЖАИЫМ ПОГЕН НАЛАШЛАН ДА ЯЛ ОЗАНЛЫК ПРОДУКТ-ШАМЫЧ ЗАГОТОВКЫЛАН ЯМДЫЛАЛТМЕ НЕРГЕН

ВКП(б) Центральный Комитет ден ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Советын пунчалышт

УМБАКЫЖЕ

тареш кучедалме обла-стьыште улыт, тидыже урожайым ятыр йомдары-машыш да иземдымашыш конда.

Неполивной хлопковод-ствын у районлаштыже, утларакшым Дагестанский АССР-ыште, Краснодар-ский ден Орджоникидзев-ский крайлаште, Сталин-градский областьыште, УССР-ысе Николаевский областьыште хлопок погы-мо шотышто паша чыташ лийдымын начар шога, тид-лан верчынак 1938 ийыште поген налдыме хлопокын ужашыже лум йымалан ко-дын.

2) ВКП(б) ЦК ден СССР СНК СССР Наркомземым, СССР Наркомтекстиль ден верысе партийный, комсо-мольский да советский ор-ган-шамычым обязыватлат:

а) хлопок-сырецым обра-батыватлымаште, уборкышто да заготовкышто эрты-ше ийыште лийше ситы-дымаш-шамычым пытараш, хлопчатник вредитель ден чер ваштареш кучедалма-шыш да лийын шудымо хлопокым погымо ден влаж-ныйым сдатлымашыш до-пуститлаш огыл манын поснак вниманийым обра-титлаш;

б) у урожай хлопок-сы-рец поступлений деч он-чыч 1939 ийсе урожай хло-пок оптышаш складской помещенийым тичма-шын ремонтироватлышаш, эрыктышаш да дезинфи-цироватлышашлан верч 1938 ийсе урожайын код-шо хлопок-сырецым заго-товительный пункт-шамыч гыч заводлашке шупшык-тымашым тений 1 август деч вараш кодде пытараш.

Б. Ушмен

СССР Наркомзем ден Наркомпищепромым, вер-ысе партийный, комсоль-ский ден советский орга-низаций-шамычым обязат-лаш:

а) ушменын развиватлыме чыла периодыштыжо дол-гоносик ваштареш, луговой мотылек ваштареш, озимой совка ден моло вредитель-шамыч ваштареш кучедал-машым, ушменыште шӱк шудо кӱрмашым, между-рядный рыхленийым 2—3 гана деч шагал огыл эрта-рымашым верысе але мине-ральный удобрений дене ик гана але кок гана под-кормка эртарымашым орга-низоватлен, сахарный уш-менын кӱкшӧ урожайжым налшаш верч колхозлаште да совхозлаште чыла агро-технический мероприятий эртарымашым обеспечит-лаш;

б) трактор, свеклопод'ем-ник, воз-шамычым ремон-тироватлымашым, кӱлеш уборочный инвентарым (мерница, ашык, пӱкедаш-лан кӱзӧ да молат) ямды-лымашым 20 август марте пытарен, сахарный ушмен уборкылан пеш сайын да шке жапыштыже ямдылал-таш;

в) сахарный ушменым массовый кӱнчен лукмашын тӱналтышыжым 15—20 сен-тябрым установитлаш, а сахарный ушмен дене ку-жу жаплан паша ышташ обеспечитлалтше сахарный завод-шамыч зоныштo са-харный ушменым массовый лукмашым 5—10 сентя-брьыште шараш;

г) ушменым кӱнчен лук-тын да шупшыктен пыта-рымашын срокшым уста-новитлаш:

	кӱнчен лукмаш	шупшыктымаш
1. Украинский ССР-ште. . . .	30 октябрь	10 ноябрь
2. Грузинский ССР, Армянский ССР ден Краснодарский крайыште	5 ноябрь	15 ноябрь
3. Киргизский ССР ден Казахский ССР-ыште	5 ноябрь	25 ноябрь
4. Алтайский край ден Новосибирский областьыште . . .	10 октябрь	25 октябрь
5. Воронежский, Курский, Орловский, Пензенский, Рязанский, Саратовский, Тамбовский, Тульский областьлаште, Приморский край ден Башкирский АССР-ыште . .	25 октябрь	5 ноябрь.

В. Йытын ден кыне

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК устанавливатлат: льно-водство ден коноплеводо-ствым ӧрлталме шотышто 1938 ийыште партий ден правительствын принимат-лыме мера-шамыч вучымо результатым эше пуэн огы-тыл, йытын ден кыне убор-кылан да первичный обра-боткылан почти тичмаш ме-ханизацийым обеспечитлен кертше машина шамыч си-тышын улыт гынат, йытын ден кынем первичный об-рабатыватлыме ден убор-кышто механизаций паша эше запущенныяк кодеш.

Верласе партийный, со-ветский, земельный орга-низаций-шамычын пашаш-тышт антимеханизаторский тенденций улмылан кӧра, эртыше ийыште шуко ко-личество йытын ден кыне погыде да обработатлыде кодын, локтылалтын але йӧршеш пытен. Льновод-ство ден коноплеводство па-шам утларакшым Омский, Новосибирский, Пермский областьлаште, Алтайский ден Красноярский крайлаш-те, Татарский ден Башкир-ский АССР-ыште начарын шындыме.

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК, льноводство ден ко-ноплеводствышто тыгай положенийым чыташ лий-дымылан признаватлен, СССР Наркомземым, мест-ный партийный, комсомоль-ский, советский, земельный ден заготовительный орга-низаций-шамычым обязы-ватлат:

а) ӱдымӧ йытын ден ку-нелан кӱлеш уходым обес-печитлаш;

б) кӱкшӧ урожайым шу-шашлан верч—тидым ыш-тен шукташ: уборка деч 15 кече онччын кажне кол-хозышто йытын ден кыне-лан семменной участок вы-делитлыме да проверятлы-ме лийже, тиде участок гыч кӱрмӧ деч вара нӧшмӧ 10—15 кече жапыште, шу-шаш ийыште ӱдышаш пла-ным обеспечитлен кертшаш кугыт наре колхоз-шамы-чын семенной фондыш-кышт оптымо лийже;

в) колхоз-шамычын се-менной участокышт гыч погымо йытын ден кыне нӧшмым, кеч могай вес нуждалан кӱлеш лиеш гы-нат, ӱдымаш деч моло ве-ре кучылташ чараш;

г) промышленностым кӱкшӧ качестван йытын дене—26 номер гыч кӱк-шыракат, удовлетворитлы-шаш верч, 1939 ийыште льноводный районлаште общий ӱдымаш площадь гыч 2.000 гектар деч ша-гал огыл площадьым спе-циальный участок-шамыч-лан ойырен налаш, ӱдымӧ йытыным да кӱкшӧ номер-шамычым пеш сайын обра-батыватлашлан нине участ-кылашке опытный колхоз-ник шамычым пенгыдем-даш;

д) 10 июль деч вараш кодде чыла льнотеребил-кым, льнотрепалкым, кыне уборка машина-шамычым сайын ремонтироватлен шуктымашым обеспечит-лаш;

е) кажне МТС ден кажне колхозышто йытын ден кынем кид дене да маши-на дене шке жапыштыже первичный обработкым ыштыме конкретный пла-ным утвердитлен, да ӱды-мӧ чыла йытын ден кынем убиратлыме ден первич-ный обработкышто чыла машиным правильно ку-чылтмашым ончен валын, кӱраш тӱналме деч 15 ке-че ончыч, МТС директор-шамыч колхоз председа-тель-шамыч дене пырля, йытын кӱрмаш ден кыне уборкым машина дене эр тарашлан участок шамы-чым отводитлышаш улыт;

ж) эн сай тракторист, механик ден ожно льноте-ребильный, льнотрепаль-ный ден кыне уборка ма-шинаште ыштыше-шамыч кокла гыч машинист-ша-мыч кадрым ойырен налаш да ямдылаш;

з) чыла йытын олым ден кыне пачашым август тыл-зыште шарен да вӱдыш чы-кен пытараш да кыне-матер кым кырен пытарымеке ви-гак вӱдыш чыкаш тӱнаш, чтобы кылмыктыш тӱнгал-ме деч ончыч чыла кынем вӱдыш чыкыма гыч лук-тын шукташ, йытын ден кыне уборкышто, кыры-маште да шарымаште (вӱ-дыш чыкымаште) нимогай кӱрылтышым ышташ огыл.

и) уборка, шарыме, ша-рымаш гыч погымо, вӱдыш чыкыме, коштымо ден пер-вичный обработка годым йытын ден кыне стебель сортироватлымашым пеш сайын эртараш.

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК пунчалыт:

1) Йытыным кӱршӧ, йы-тыным почкышо да кынем погышо машиналаште да сложный йытын молотил-кылаште машинист-шамыч-лан тӱлымаш порядкым, йытын ден кынем погы-маште да первичный об-рабатыватлымаште машина-шамыч кучылтмашым стимулироватлыдымыжла н верч, отменитлаш да йыты-ным кӱршӧ, йытыным поч-кышо да кынем погышо машиналаште да сложный йытын молотилкылаште машинист-шамычын тру-дытым тӱлымаш ден вы-работка нормышт нерген СССР Наркомземын 1939 ий 28 майысе „Социалисти-ческое земледелие" газе-тыште публиковатлыме приказшым одобритлаш.

2) Йытыным кӱршӧ, йы-тыным почкышо да кынем погышо машиналасе маши-нист-шамычым МТС па-шаен-шамыч штатыш вклю-читлаш, комбайнер-шамыч-лан тылзыште 200—240 тенге кугыт дене пашада-рын установитлыме гаран-тированный минимумжым нунын ӱмбак распростра-нитлаш.

3) Заготовительный па-шам упорядочитлымаш да промышленностьым йытын-муш заготовкын сырьевой базыже дек лишемдымаш цель дене Наркомзагын „Заготлен" об'единенийым чыла заготовительный пункт-шамыч да аппарат-шыге Наркомзаг гыч СССР Наркомтекстильыш пуаш.

Г. Паренге ден овощь-шамыч

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК ССР Союз Наркомземым, Наркомсовхозовым, Наркомпищепромым, Нар-комзагым, Наркоммясмол-промым, Наркомторгым, Центросоюз да верласе партийный, комсомольский ден советский организаций-шамычым обязыватлат:

1) Паренге ден овощь-ша-мычым 3—4 деч шагал огыл междурядный обрабаты-ватлымашым эртараш, кон-ный ден тракторный куль-тиватор-шамычым эн утла-рак кучылташ, нине куль-тура-шамычын вредитель-ышт ден черышт ваштареш эреак кучедал шогымашым обеспечитлаш.

Урлыкашлан ӱдымашын, тугак ола воктенсе зона-лаште овощь-шамыч ӱды-машын подкормкым 2 гана деч шагал огыл организо-ватлаш.

2) Овощной культурыш вӱдым жапыште шавымаш-ке поснак вниманийым ыш-таш, вӱд шавымашын эн простой способшо-шамы-чым кумдан кучылташ.

3) Урлыкашлан паремды-ме паренге ӱдымашын, ту-гак овощной культура-ша-мычын урлыкаш ӱдымашын аппробацийым эртараш, ӱдымашым черле растений ден моло сорт-шамычын примесьышт деч эрыкташ.

Шыжым сай качестван урлыкаш паренгым тӱрыс оптен кодымашым обеспе-читлаш, 1940 ийсе ӱдымаш-лан урлыкаш паренгын по-требностьшо деч посна, по-требностьшо 10 процентше кугытан страховой урлы-каш фонд ыштымашым предусмотритлаш. Тудым аралымашын кӱлеш усло-вийым обеспечитлаш, урлы-каш паренгым рядовой де-не варымашым допускатлаш огыл.

4) Паренге ден овощь-ша-мычым, утларакшым телым аралымашлан оптышашлык-шым, принимат лымашлан да аралымашлан техниче-ский базым 15 август мар-те тичмашын ямдылен шук-таш, да 15 сентябрь гыч 15 ноябрь марте овощь-ша-мыч ден паренгым, нунын грузитлымашлан массовый пред'явитлымаш периодыш-то да верлаште, сутка мучкак принимат лымаш ден грузитлымашым обеспечит-лаш.

Д. Тамак ден махорка

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК СССР Наркомзем ден Наркомпищепромым, пар-тийный, комсомольский ден советский организаций-ша-мычым обязыватлат:

1) Тамак лышташ шамы-чым нунын шумышт поче-шак обязательно ярус дене погаш, тамакын тӱрлӧ ломжо варымашым допускат-лаш огыл. Шудымо але утыж дене шушо лышташ-шамычым погымашым допус-катлаш огыл да тӧр огыл шумо годым лышташ ша-мычым ойырен погымашым практиковатлаш, тидын де-не кӱкшӧ сорт тамак нал-машым шукташ.

2) Тамакым кередыма-шым механизироватлышаш-лан СССР Наркомпище-промым обязатлаш: 1939 ий-се урожай тамакым погы-маш тӱналтышлан Кинр-кведия низальный 20—30 машиным массовый испы-танийлан ыштен лукташ, тыге 1940 ийсе тамакым погымашлан нине машина-шамычым 500 штук деч ша-гал огыл ыштен лукташ лийже.

3) Тамаклан коштымаш со-оружений-шамычын да ма-хоркылан леваш шамычын переходящий строительст-во пытарымашым, тугак тамакым коштышлан улшо сооружений ден махоркы-лан леваш-шамычын капи-тальный ден текущий ре-монтыштым 1 август деч

(Мучаш 4-шо страницыште).

93

1939 ИЙЫШТЕ УРОЖАЙЫМ ПОГЕН НАЛАШЛАН ДА ЯЛ ОЗАНЛЫК ПРОДУКТ-ШАМЫЧ ЗАГОТОВКЫЛАН ЯМДЫЛАЛТМЕ НЕРГЕН

ВКП(б) Центральный Комитет ден ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Советын пунчалышт. (Мучаш)

варэш кодде шуктымашым обеспечитлаш.

4) Урожайым жапыште тыгай сроклаште погымашым обеспечитлаш:

а) махоркым—чыла районлаштат 10 сентябрь деч вараш кодде, а Алтайский ден Красноярский крайлаште да Ново-Сибирский областьыште 1 сентябрь деч вараш кодде поген пытараш;

б) нарынче (желтый) тамак шамычым—1 октябрь деч вараш кодде, а Украинский ССР-ште, Казахский ССР-ште, Киргизский ССР-ште, Сталинградский, Воронежский ден Орловский областьлаште—20 сентябрь деч вараш кодде.

IV.

Кормовой культура-шамычым погымаш ден заготовка

А. Люцерна, клевер да моло шудо

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК палемдат: тудо жапыштак, кунам клевер дене урлыкаш нӧшмын ситыше запасшым поген кертме, люцерна, житняк, вика, тимофеевка, суданка, магар эн важный кормовый культура шамыч шотышто паша тошто, йӧршешак неудовлетворительный уровеньыште кодеш, тидыже севооборот пуртымашым да животноводство развиватлымашым тормозитлыде ок керт.

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК СССР Наркомзем ден Наркомсовхозовын, верласе советский, партийный ден комсомольский организаций-шамычын вниманийыштым тений люцерна, житняк, вика, тимофеевка, суданка, магар нӧшмым производитлымаш пашаште серьезный перелом ыштымашым шукташ кӱлешлыкышке обращатла. ВКП(б) ЦК ден СССР СНК предлагатлат:

1) Нине кормовый шудо-шамычын семенникыштым ончымо да уборка пашалан полеводческий бригада-шамычын составышт гыч кӱлеш наре колхозник-шамычым ойыраш.

2) Люцернын семенникше-шамычым заложитлымашлан юго-востокын кукшо ийгечан районлаштыже поливной ыландым, да тугак пойымный ден притеррасный участок-шамычым кумдан кучылташ.

3. Люцернын семенникше-шамычым шуаш тӱҥалмышт деч вара 5—7 кечыште погымашым, а житнякым—3-4 кечыште погымашым обеспечитлаш.

Люцернын, житнякын, клеверын да моло шудын семенникыштым косовица тӱҥалмаш гыч 20 кече коклаште кырен пытараш, люцернын, житнякын, клеверын да моло шудын семенникыштым уборкылан, кырымашлан да турӂын лукташлан комбайн, жатка, молотилка-шамычым да моло машина-шамычым кӱлеш наре да жапыште приспособитлымашым обеспечитлаш.

4) Комбайнер-шамычын, шудо-шамычын семенникыштым уборкышто тугак иуным кырымаште машинист шамычын кугурак заинтересованностьыштым ыштышашлан СССР Наркомземын „Люцернын семенникше-шамычым уборкышто ыштыше комбайнер-шамычлан тӱлымаш дене выработка нормышт нерген“ 1939 ий 28 майысе „Социалистическое земледелие“ газетыште публиковатлыме приказшым одобритлаш да тудым совхоз-шамыч ӱмбак распространитлаш Наркомсовхозовлан разрешитлаш.

5) СССР Наркомземым обязатлаш: Узбекский, Туркменский, Таджикский ССР-лан, Казахский ССР-ын Южно-Казахстанский областьшылан да Киргизский ССР-ын поливной районжо-шамычлан люцерна нӧшмым контрактоватлымашын улшо порядокшым вашталташ, установитлаш, что нине районлаште люцерна нӧшмым контрактоватлымаш травостойын площадьше гыч огыл, а СССР СНК-ын кажне республика ден областьлан утвердитлыме планже дене келшышын кодымо семенник-шамыч площадь гыч эртаралтшаш.

СССР СНК пелевсе Экономсоветлан колхоз-шамычын ик гектар семенник гыч люцерна, житняк, магар, суданка, тимофеевка нӧшмым контрактоватлымаш нормым да сдатлымаш нормым установитлаш, тугак нине шудо-шамычын нӧшмыштым сдатлымаш планым эртарен темымылан премий-надбавкын кугытшым установитлаш.

6) Люцернын, житнякын, магарын, суданкын, тимофеевкын семенникыштым ончымаште да уборкышто ыштыше колхозник-шамычын пашаштым стимулироватлышашлан нине шудо-шамычын нӧшмыштым контрактоватлыме планым эртарен темымылан налме премий-надбавкын 50 процентшым нине колхозник шамыч коклаште, семенниклаште ыштен налме трудоденьышт шот почеш распределитлаш колхоз-шамычлан рекомендоватлаш.

7) Люцерна нӧшмым кум организацийын (Заготхлопок, Заготзерно ден Госсортфонд) заготовитлымаш практикым пытараш, Узбекский, Туркменский, Таджикский ССР лаште, Казахский ССР-ын Южно Казахстанский областьыштыже да Киргизский ССР-ын поливной районлаштыже люцерна нӧшмӧ заготовитлымашым тичмашынак СССР Наркомземын Госсортфондшо ӱмбак пышташ, тудлан Заготзерно ден Заготхлопок деч кӱлеш складской помещений-шамычым пуаш.

ССР Союзын моло районжо-шамычым снабжатлышашлан нине республиклаште Госсортфондын люцерна нӧшмым ямдылыше специальный сетьшым организоватлаш СССР Наркомземым обязатлаш.

8) Житняк нӧшмын государственный запасшым ыштышашлан, житнякын урлыкашлан йӧршӧ чыла ӱдымашыжым 1939—1940 ийлаште семенниклан кодаш да сдаватлыме житняк нӧшмын ик пудшым зернопоставка да натуроплата дене сдаватлымын пуд пырче дене тӧр шотлаш.

Б. Шудым солымаш да кормам силосоватлымаш

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК партийный, комсомольский ден советский организаций-шамычын вниманийыштым тышке обращатлат: животноводствым грубый да сочный корма дене обеспечитлымаш пашаште олыкым ончымашын, шудым солымашын да силосованийын посна кугу значенийже нерген ВКП(б) ЦК ден ССР Союз Совнаркомын ик гана веле огыл ончыктымышт ӱмбачат, верлаште нине вопрос-шамычлан але марте кӱлеш вниманий ок ыштalt да шудым солымаш ден силосований паша шеҥгелан кодшо участок лийын кодеш, тиде результатлан кӧра, ятыр районышто, колхоз ден совхоз-шамычым шудо, олым да силосный масса дене обеспечитлашлан йӧн улмо годымат, животноводство неле условийыш шыҥдалтын.

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК СССР Наркомземым, Наркомсовхозов ден верласе партийный, комсомольский ден советский организаций-шамычым тыгай положенийын недопустимостьшо нерген шижтарат да чыла колхоз ден совхозлаште шудо солымаш ден корма силосоватлымашым организованно туге эртараш обязыватлат, чтобы тенийсе урожай дене животноводствым грубый да сочный корма шамыч дене веле огыл обеспечитлаш, но шудо шотышто идалыкаш потребность деч 10—20 процент кугыт дене кӱлешан страховой запасымат ышташ.

ВКП(б) Центральный Комитет секретарь
И. СТАЛИН.

ССР Союз Калык Комиссар-шамыч Совет председатель
В. МОЛОТОВ.

1939 ий 28 май.

Населении переписьын чапле итогшо-шамыч

Центральный печатьыште СССР населений Всесоюзный перепись нерген СССР Госпланын сообщенийжым опубликоватлыме.

Перепись жаплан (17 январь 1939 ий) мемнан кугу элын населенийже 170 467.186 еҥ шотлалтын. 1926 ий 17 январьыште эртарыме всеобщий переписьын данныйже дене таҥастарымаште населений 23 439.271 еҥлан але 15,9 процентлан ешаралтын. 1897 ийысе переписьын данныйже почеш кызытсе СССР территорийыште 106 миллион 400 тӱжем еҥ населений шотлалтын.

Тӱнямбалне нимогай элат социализм элысе гай населенийын бурно кушмашыжым ок пале.

Мемнан родина передовой индустриальный держава лийын. Тиде городской населенийын кушмо цифрыштыже ончыкталтын. 1926 ийыште эртарыме перепись почеш олалаште 17,9 процент населений илен гын, 1939 ийысе перепись почеш олалаште 32,8 процент населений ила. Москваште 4.137.018 житель уло (1926 ий ден таҥастарымаште 203,9 процентлан кушкын), Ленинградыште—3.191.304 житель (188,8 процентлан кушкын), Киевыште—846.293 (164,8 процентлан кушкын).

Тыгай ола-шамыч: Караганда, Магнитогорск, Сталиногорск, Комсомольск 1926 ийыште але уке улыт ыле. А кызыт Карагандаште 165,9 тӱжем житель уло, Магнитогорскышто — 145,9 тӱжем житель шотлалтеш. Шуко ола-шамыч (Сталинск, Мурманск, Прокопьевск, Дзержинск, Сталинабад) 10 гана лан да утларак кушкыныт. Сталинск олаште 1926 ийыште 3894 житель ыле, а 1939 ийыште 169538 житель шотлалтеш, 4353.8 процентлан кушкын.

1939 ийысе переписьын посна республикласе данныйже шамыч ленинско-сталинский национальный политикын торжествожо да СССР калык шамычын пиалан илышышт нерген свидетельствоватлат. Марийский республикыште 1939 ий 17 январьлан оласе населений 75873 еҥ шотлалтеш, ялысе населений—503993, а чылаже населений 579466 еҥ шотлалтеш.

Йошкар знамян тракторный бригада

Куженерский район, Юледурский МТС-ын 1 №-ан тракторный бригадыже Кумышо Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнованийыш ушнымла да шошо ага пашаште эн сай паша образецым ончыктыш. Тракторист-шамычат шке коклаштышт соревноватлен, шке ӱмбак налме обязательствым честь дене шуктен шогышт. Паша нормым ик сменыште 150—226 процентлан темен тольыч, да кажне гектарлан 2—3 килограмм горючийым экономитленыт.

Тракторист Михеев йолташ сменыште 16,55 гам куралын, тыге ик сменыште паша нормым 226 процентлан темен шогыш да кажне сменылан 35 килограмм горючийым экономитлен. М. Н. Хлебников йолташат СТЗ трактор дене нормым 200 процентлан темен. Тиде—самырык тракторист-шамычын кугу сеҥымашышт, тиде—социалистический соревнованийын да пашам честно ыштымын результатше.

Юледурский МТС-ыште тыгай примерым ятырак ончыкташ лиеш. 1 номеран тракторный бригадыште тракторист Петров Алексей ик сменыште нормым 180 процентлан темен шогыш, Макаров А. „Универсал“ трактор дене норма почеш 3,80 гектар олмеш 6—7 гектарым куралын да 18 килограмм горючийым экономитлен.

Кызыт чыла колхозлаште парым виян куралыт. „Ломбер“ колхозышто 54 гектарым, „Марий Коммун“ колхозышто 70 гектарым да „Пӱнчер“ колхозышто 60 гектарым куралме. Сезонышто кажне СТЗ трактор дене 650 гектарым, СТЗ—НАТИ дене 1.300 гектарым, „Универсал“ дене 400 гектарым куралаш налме обязательствыштым шуктышаш верч тракторист-шамыч виян кучедалыт, пашаште эн ончылно улыт.

Юледурский МТС-ыште 1 номеран тракторный бригада—передовой бригада улеш, тудын пашам стахановски ыштымыжым, паша нормым утыж дене темен шогымыжым шотыш налын, Юледурский МТС переходящий йошкар знамям вручитлыш. Тиде знамя—Мокрецов йолташ вуйлатыме 1 номеран тракторный бригадын стахановски пашажым отражатлаш тӱҥалеш.

—Тиде знамям шкенан кидна гыч огына мучыштаре, пашам адакат талын ышташ тӱҥалына—манын тракторист-шамыч ойлат.

А. Саядаков.

Отв. редактор—
К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж. комната № 70, телефон № 90.
Упол. Главлита Мар. АССР А—484. г. Йошкар-Ола, 1 типография Маргосиздата.